

Natjecanje u činjenju dobra

Povodeći se za kur'ansko-sunnetskim smjernicama, naši ispravni prethodnici kao jedno od prioriternih pravila postavili su sebi - natjecanje u činjenju dobrih djela. Međutim, da li je to naše pravilo? Naše poimanje rada i zalaganja za islam i džemat može se svesti u nekoliko riječi - "neka to uradi neko drugi", a na planu ostvarivanja ličnih interesa dominira pravilo - "ja ću to sigurno uraditi i angažirat ću i ostale ljude i različite potencijale". Kada bi naše zalaganje za islam i zajednicu iznosilo tek jedan neznatan procenat rada koji ulažemo u ostvarivanju svojih ličnih interesa, situacija bi sigurno bila dosta bolja. Kako to da pojedinac može uraditi više od zajednice, odnosno, kako zajednica može uraditi manje od pojedinca? Motiv rada zasigurno ima vrlo važnu ulogu, što znači da je svijest o radu za džemat umnogome ispod motiva lične koristi. Ovakvo postavljanje prema zalaganju i radu za islam i zajednicu ne bi bilo alarmantno da se nalazi na nivou pojedinca, kojeg savlada nemar, grješna ljudska priroda ili strasti, međutim, kada ovakvo poimanje pređe na razinu naše kolektivne svijesti ili postane sastavni dio našeg vjerovanja i filozofije življenja, tada stagnira cijela muslimaska zajednica.

Islam podstiče svoje sljedbenike na međusobno natjecanje u činjenju dobrih djela, od kojih zavisi uspjeh svakog pojedinca, kako na dunjaluku tako i na ahiretu, s tim da se prednost daje natjecanju za ahiret, vječnu kuću, i počasti u njoj: **"Uistinu! Knjiga čestitih je u Ilijunu, a znaš li ti šta je Ilijun? Knjiga ispisana! - nad njom bdiju oni Allahu bliski. Dobri će, zaista, u nasladama boraviti, sa divana gledati, na licima njihovim prepoznat ćeš radost sretna života, dat će im se pa će piće zapečaćeno piti, čiji će pečat mošus biti - i neka se za to natječu oni koji se hoće natjecati! - pomiješano sa vodom iz Tesnima će biti, sa izvora iz kojeg će Allahu bliski piti"** (prijevod značenja El- Mutaffifin, 18-28) Uvaženi mufessir Abdurahman Sa'di, Allah mu se smilovao, u komentaru ovih ajeta, rekao je: **"...i neka se za to..."**, tj. za vječnu blagodat, čiju ljepotu i vrijednost ne zna nitko osim Uzvišenog Allaha. **"...i neka se za to natječu oni koji se hoće natjecati!"**, tj. neka se za trajnu blagodat natječu činjenjem dobrih djela i neka koja njoj vode, što je najpreče da sa za nju utroši najvrednije kod osobe i da se za dolazak njoj guraju velikani ljudskoga roda." (*Tefsir Sa'di*)

Uzvišeni Allah rekao je: **"To će, zaista, uspjeh veliki biti! Za ovakvo nešto neka se trude trudbenici!"** (Prijevod značenja Es-Safat, 51-61) Nakon što je Uzvišeni Allah spomenuo užitke Dženneta, opisao ga sa ovim predivnim atributima, pohvalio ga, izazvao želju za njim kod onih koji čine dobra djela i podstakao ih na činjenje dobra, rekao je: "To će, zaista, biti veliki uspjeh, uspjeh zato što su postigli sve ono što žele njihove duše, veliki uspjeh koji će od njih udaljiti sve što je loše. Da li postoji bolji uspjeh od ulaska u Džennet? Ovo je krajnji cilj i ostvarenje svih žudnji, a kada se tome pridoda i zadovoljstvo Gospodara Zemlje i nebesa, radost zbog Njegove blizine i Njegovog govora sa njima - tada je uspjeh potpun. "Za ovakvo nešto neka se trude trudbenici!", za postizanje takvog uspjeha potrebno je da tvoja darežljivost bude na stepenu kada udjeljuješ najvrednije što posjeduješ. Ovakvo nešto mogu postići samo oni koji su spoznali vrijednost vječnog. Beskorisno provođenje vremena i zanemarivanje činjenja djela koja vode ka vечноj kući - Džennetu, predstavlja

očiglednu propast, a kakvo je tek stanje onoga koji vrijeme provodi u činjenju djela koja vode ka kući propasti – Džehennemu? Plemeniti tabiin Ebu Muslim Havlani, Allah mu se smilovao, rekao je: “Misle li drugovi Božijeg Poslanika da će ga uzeti samo za sebe mimo nas, naprotiv, tako mi Allaha zaista ćemo se pogurati sa njima zbog njega, sve dok ne budu u potpunosti ubijeđeni da su iza sebe ostavili muškarce” Spomenuto natjecanje obuhvata sve segmente islama: od prvog saffa, učenja ezana, namaza, posta, sadake, rada za džemat, čuvanja časti brata muslimana, ostavljanja sumnjičenja, ogovaranja, prenošenje tuđih riječi i isto tako obuhvata islamske propise koji su stroga obaveza i dobrovoljne prirode.

Blago li se onome koji spozna da se nalazi na stazi natjecanja za ahiret, gdje se natječe sa nezaustavljivim vremenom, bespogovorno se pokoravajući svome Stvoritelju, Gospodaru svih svjetova. Blago li se onome koji se natječe sa ljudima koji su istinski spoznali vrijednost tog dobrog djela, i koji ne znaju za umor, niti žele da sa bilo kim dijele mogućnost stjecanja višeg stepena u Džennetul-Firdevsu.

Blago li se onome koji spozna da se na njegovom putu natjecanja nalaze mnoge prepreke, koje će prevazići samo uz pomoć Milostivog, istinskim oslanjanjem na Njega i činjenjem mnogobrojnih dobrih djela, ličnim zalaganjem.

Blago se onome koji spozna da je spomenuta jahalica u Poslanikovom hadisu: “Zaista su ljudi poput deva, od njih stotinu teško da nađeš jednu koju možeš dobro natovariti (izdržljivu jahalicu)” (Bilježi El-Buhari), i u predaji imama Muslima, Allah mu se smilovao: “*Naći ćete da su ljudi poput deva, od njih stotinu ne može čovjek naći jahalicu!*” Blago se onima koji budu jahalica koja može ponijeti teret dostavljanja poslanice islama, rada za džemat, zajednicu, jahalica na koju se mogu staviti poteškoće braće muslimana, jetima, samohranih majki, iznemoglih starica. U komentaru ovog hadisa koji bilježi El-Buhari, imam Kurtubi, Allah mu se smilovao, rekao je: “Ono što odgovara spomenutom poređenju u hadisu jeste da je malo kvalitetnih ljudi koji nose terete drugih ljudi i otklanjaju od njih nedaće, upravo kao što je (malo) dobrih jahalica u krdu deva.” Rekao je Ibn Battal: “Mnogo je ljudi, a malo je onih sa kojim se može biti zadovoljno.” (Vidjeti: Ibn Hadžer, *Fethul-Bari*)

Opasna filozofija „Neka uradi neko drugi!”

Povodeći se za kur’ansko-sunnetskim smjernicama, naši ispravni prethodnici kao jedno od prioritetnih pravila postavili su sebi – natjecanje u činjenju dobrih djela. Međutim, da li je to naše pravilo? Naše poimanje rada i zalaganja za islam i džemat može se svesti u nekoliko riječi – “neka to uradi neko drugi”, a na planu ostvarivanja ličnih interesa dominira pravilo – “ja ću to sigurno uraditi i angažirat ću i ostale ljude i različite potencijale”. Kada bi naše zalaganje za islam i zajednicu iznosilo tek jedan neznatan procenat rada koji ulažemo u ostvarivanju svojih ličnih interesa, situacija bi sigurno bila dosta bolja. Kako to da pojedinac može uraditi više od zajednice, odnosno, kako zajednica može uraditi manje od pojedinca? Motiv rada zasigurno ima vrlo važnu ulogu, što znači da je svijest o radu za džemat umnogome ispod motiva lične koristi.

Ovakvo postavljanje prema zalaganju i radu za islam i zajednicu ne bi bilo alarmantno da se nalazi na nivou pojedinca, kojeg savlada nemar, grješna ljudska priroda ili strasti, međutim, kada ovakvo poimanje pređe na razinu naše kolektivne svijesti ili postane sastavni dio našeg vjerovanja i filozofije življenja, tada stagnira cijela muslimaska zajednica.

Da li smo se ijedan dan zapitali ko je taj drugi koji će uraditi kada ja napustim sijelo, sastanak i zatvorim za sobom vrata? Da to nije izmišljena ličnost koju mi toliko volimo, jer smo u mogućnosti da na njega sve objesimo, a on se ne žali, već sve izvršava? Na žalost, ne postoji takva osoba! Postoji samoobmana, samopropast, lažni asketizam i nerazumijevanje zlatnih pravila koja crpimo iz Allahove Objave.

Blago se onome koji shvati da sva njegova zalaganja i djela koriste prvenstveno njemu i onima za koje će biti pitan: **“Mi ti objavljujemo Knjigu zbog svih ljudi - samu istinu; onaj ko bude išao Pravim putem sebi će koristiti, a onaj ko bude išao stranputicom - sebi će nauditi, ti nisi njima tutor”** (prijevod značenja Ez-Zumer, 41); **“Ko čini dobro, u svoju korist čini, a ko radi zlo, na svoju štetu radi. A Gospodar tvoj nije nepravedan prema robovima Svojim”** (prijevod značenja Fusilet, 46). Blago se onome koji bude Ebu Muslim Havlani našega vremena! Molim Uzvišenog Allah da nas učvrsti na putu istine i da ga sretnemo a On sa nama zadovoljan!

Izvor: **el-asr.com**